

**SPRAWOZDANIE Z PRAC ZESPOŁU
INTERDYSCYPLINARNEGO
DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
W ROKU 2020**

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2021r.

I. Powołanie i podstawy prawne

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 29 czerwca 2011 r. (Zarządzenie Nr 447/III/2011).

Zespół działał na podstawie:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 218)
2. Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. nr 209, poz. 1245)
3. Uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXXII/304/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2017 – 2020.

1) Zmiany w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego w 2020 roku:

1. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Cieszyna ze składu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie zostali odwołani następujący członkowie Zespołu:
  - a. Pani Joanna Posiak – przedstawiciel Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, na jej miejsce powołano wskazaną osobę Panią Anetę Stachowiak-Zajac;
  - b. Pani Halina Barwińska – przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie, na jej miejsce powołano wskazaną osobę Panią Wioletę Chabrajską;
  - c. Pani Magdalena Bosowska – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, na jej miejsce powołano wskazaną osobę Panią Joannę Bąk.

Odwołanie powyższych członków nastąpiło w związku z pisemną informacją ich przełożonych o braku możliwości udziału w pracach Zespołu.

2) Skład Zespołu Interdyscyplinarnego na dzień 31.12.2020 roku:

1. **Bala Joanna** – psycholog Przedszkola Integracyjnego nr 2 w Cieszynie, psycholog Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Cieszynie.

2. **Bąk Joanna** – kierownik Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie.
3. **Boruta Ilona** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 5 w Cieszynie.
4. **Chabrajska Wioleta** –specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie.
5. **Dziedziak-Skark Anna** - pedagog Szkoły Podstawowej nr 2 w Cieszynie.
6. **Florczykiewicz Anna** – sekretarz Oddziału Powiatowego w Cieszynie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.
7. **Gorzelný Agnieszka** – pracownik socjalny Szpitala Śląskiego w Cieszynie.
8. **Krasucka Alicja** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Dorosłych przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.
9. **Krużolek Magdalena** – starszy pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (Przewodnicząca Zespołu).
10. **Marchewka Anna** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.
11. **Przewięźlik Kamil** – dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie (Zastępca Przewodniczącej Zespołu).
12. **Stachowiak-Zajęc Aneta** – kierownik Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie.
13. **Sikora Janusz** – zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Cieszynie.
14. **Staś Krzysztof** – dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.
15. **Stochmiałek-Krzywoń Joanna** – prokurator Prokuratury Rejonowej w Cieszynie.
16. **Stuchlik Małgorzata** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 3 w Cieszynie.
17. **Wąsik Anna** – psycholog, członek Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie.
18. **Żwak Izabela** – pedagog Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.

3) Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę administracyjno-organizacyjną prac Zespołu realizowali pracownicy Zespołu ds. przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Koordynację działań programowych powierzono również pracownikom Zespołu ds. przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

II. Działania organizacyjne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Cieszynie

- 1) Zespół realizował swoje podstawowe zadania poprzez pracę stałej grupy roboczej jaką jest Zespół Interwencyjny, który zajmował się bieżącą obsługą przypadków, w procedurze „Niebieskie Karty”, podejmowaniem działań interwencyjnych w środowisku zagrożonym, opracowaniem zasad postępowania i pracy z rodzinami doznającymi przemocy, prowadzeniem stosownej dokumentacji indywidualnych przypadków zgodnej z Procedurą „Niebieskie Karty”.
- 2) Zespół realizował i dopracowywał system kontaktowania się i przepływu informacji między członkami Zespołu, ze szczególnym uwzględnieniem nowo powołanych członków.
- 3) Zespół na bieżąco zaznajamiał się ze zmianami prawnymi i zadaniami w zakresie pracy Zespołu i grup roboczych oraz zadaniami i obowiązkami członków Zespołu.
- 4) Zespół opracował i przeanalizował wszystkie sytuacje przemocy jakie zostały zgłoszone do Zespołu, opracował plany pomocy w procedurze „Niebieskie Karty” oraz ustalał zasady przepływu informacji, przechowywania dokumentów ze szczególnym zwróceniem uwagi na fakt, że są to dane poufne, szczególne i wymagające zabezpieczenia.
- 5) Członkowie Zespołu na bieżąco szkolili się i poszerzali swoją wiedzę tematyczną w zakresie merytorycznym i programowym z tematyki przemocy, pomocy osobom w kryzysie oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Lp.	Temat szkolenia	Organizator	Ilość godz.	Ilość osób
1.	„SpokojNIE i BezpieczNIE”	Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”	8	2
3.	„Depresja-koniec czy początek”	Stowarzyszenie Integracja	2	2
4.	„Typologia sprawców zabójstw ”	Wyższa Szkoła Humanitas	2	1
5.	„Zaburzenia odżywiania”	LEO Club Katowice, Portal Psychiatria.pl	2	2
6.	„Nerwice”	LEO Club Katowice, Portal Psychiatria.pl	2	1
7.	„Depresja u młodzieży ”	LEO Club Katowice, Portal Psychiatria.pl	2	2
8.	„Karnoprawne oraz kryminalne i psychologiczne aspekty dzieciobójstwa”	Sekcja Psychologii Sądowej KNSP UJ	2	1

9.	„Psychologia sądowa-kilka słów o umyśle przestępcy”	Bemowskie Centrum Kultury	2	1
10.	„Seksualne motywacje sprawców zabójstw”	Wyższa Szkoła Humanitas	1	1
11.	„Co nas nie zabije-to nas wzmocni?!”	Wyższa Szkoła Humanitas	1	1
12.	„Jak dojrzewamy do zdrowej miłości”	Wyższa Szkoła Humanitas	1	1

6) Superwizje – regularnie 10 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego, łącznie 10 spotkań w czasie 80 godzin.

7) Członkowie Zespołu realizowali przyjętą zasadę postępowania i pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy, zgodnie z rozporządzeniami w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, przyjmując zasadę analizy każdego przypadku z opracowaniem dla niego indywidualnych wytycznych w pracach stałej grupy roboczej, a w szczególnych przypadkach powoływania indywidualnych grup roboczych.

8) Członkowie Zespołu na bieżąco analizowali realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy. Opracowali wytyczne organizacyjne i programowe do sprawozdania za 2020 r.

9) Członkowie Zespołu przeanalizowali dane o zasobach i realizowanych programach w różnych placówkach i instytucjach na terenie miasta, analizując ich wystarczalność, w stosunku do potrzeb środowiska i skuteczność działania.

III. Dokumentacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzi dokumentację, którą stanowią: protokoły z posiedzeń, rejestr zgłoszonych przypadków w ramach procedury „Niebieskie Karty” A, rejestr oświadczeń o zobowiązaniu do poufności danych powziętych podczas pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, listy obecności, dokumentacja zebrana przez grupy robocze „Niebieskie Karty” C, D, klauzule informacyjne, notatki oraz dokumenty programowe.

Dokumentacja prowadzona jest przez wydzielony Zespół, w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Dokumenty nie przechodzą przez administrację Ośrodka, trafiają bezpośrednio do pracowników obsługujących Zespół Interdyscyplinarny, którzy są jego członkami zobowiązanymi do zachowania tajemnicy. Dokumentacja przechowywana jest w oddzielnym pokoju w zamykanych szafach, zgodnie z przyjętymi zasadami regulaminowymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

- 1) W 2020 r. odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie (styczeń, kwiecień, czerwiec, wrzesień, listopad; od miesiąca kwietnia w formie zdalnej).
- 2) Odbyły się 3 spotkania Stałej Grupy Roboczej – Zespołu Interwencyjnego;
- 3) Zespół powołał 42 grupy robocze do indywidualnych przypadków (72 spotkania).
- 4) Członkowie Zespołu na bieżąco prowadzili formy edukacyjne i konsultacyjne dla pracowników instytucji, z których są delegowani w drodze porozumienia oraz którzy są uprawnieni do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Treści merytoryczne spotkań dotyczyły przekazania aktualnych informacji na temat zadań i obowiązków oraz form pracy i etyki własnej służby oraz poszerzenia wiadomości na temat zadań i form pracy innych służb współpracujących w ramach Zespołu.
- 5) Zespół zgromadził i aktualizował adresy wszystkich placówek, instytucji i organizacji działających w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie oraz podejmował działania upowszechniające je w środowisku. Bazę teleadresową aktualizowano na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie stworzono zakładki informujące o systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonującym na terenie miasta Cieszyna.
- 6) Zespół przeanalizował i opracował wytyczne do pracy dla 46 przypadków, koordynując pracę służb pomagających, zachowując wytyczne i założenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Poniższa tabela przedstawia liczbę „Niebieskich Kart” z podziałem na poszczególne dzielnice miasta Cieszyna, rozpoczętych w 2020 roku, sporządzonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracowników Placówek

Oświatowych, z wyłączeniem „Niebieskich Kart” założonych powtórnie w rodzinach, w których procedura już trwała.

Liburnia	13 kart
Bobrek +Pikiety	5 kart
Błogocice +ZOR	4 karty
Śródmieście	7 kart
Podgórze	8 kart
Marklowice	1 karta
Mnisztwo	0 kart
Boguszowice	0 kart
Kalembice	0 kart
Krasna	2 karty
Pastwiska	4 karty
Mała Łąka	1 karta
Gułdowy	1 karta
Łącznie:	46 Niebieskich Kart

Pomocą objęto:

80 rodzin, to jest 238 osób, w tym 88 dzieci, z czego:

na 46 „ Niebieskich Kart” (według „NK” A) w:

- 46 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy psychicznej;
- 40 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy fizycznej;
- 1 przypadku istniało podejrzenie występowania przemocy ekonomicznej;
- 2 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy seksualnej.

na 46 „Niebieskich Kart” (według „NK” A) w:

- 29 przypadkach osobami krzywdzonymi były kobiety w relacjach partnerskich (w tym 19 kobiet było w związkach małżeńskich, a 10 w konkubinatach), tutaj nie wykazano osób – relacji z kart powtórzonych spisanych w 2020 roku;

- 26 przypadkach członkami rodzin były dzieci (razem 56, w tym 5 dzieci było bezpośrednimi ofiarami przemocy fizycznej i psychicznej, a 49 dzieci było świadkami i ofiarami pośrednimi);

Ilość przypadków	Relacje rodzinne	
	Osoba doznająca przemocy	Osoba stosująca przemoc
5	mężczyzna	dorosły syn
2	mężczyzna	żona
3	kobieta	dorosły syn
1	kobieta	dorośla córka
1	mężczyzna	partnerka

Na 46 „Niebieskich Kart” (według „NK” A) w:

- 24 przypadkach w rodzinach występował problem z nadużywaniem alkoholu, wówczas przypadki były konsultowane z GKRPA;
- 11 przypadkach GKRPA prowadziła sprawy w stosunku do osób stosujących przemoc;
- 10 przypadkach udzielano wsparcia osobom po 60 roku życia, 6 kobietom i 4 mężczyznom, były to zarówno osoby stosujące przemoc jak i doświadczające przemocy.
- 3 rodzinach – członek był osobą niepełnosprawną;
- 14 przypadkach – rodziny objęte były dozorem/nadzorem kuratorskim;
- 20 przypadkach – zamknięto procedurę wszczętą w 2020 r.;
- 2 przypadkach – powiadamiany był Sąd Rejonowy;
- 2 przypadkach – powiadamiana była Prokuratura Rejonowa;
- 4 przypadkach – rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny;
- 2 przypadkach – udzielono schronienia w całodobowej placówce – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (dla 2 kobiet i 3 dzieci);
- 3 przypadkach osoby stosujące przemoc zostały skazane prawomocnym wyrokiem

na 46 „Niebieskich Kart” instytucjami zgłaszającymi sprawę były:

- 4 Ośrodek Pomocy Społecznej;

- 41 Komenda Powiatowa Policji;
- 1 Placówki Oświatowe.

W 2020 r. realizowany był przez Powiat Cieszyński program dla sprawców przemocy w rodzinie oparty na Modelu Duluth (zadanie powiatu z zakresu administracji rządowej). W trakcie procedury „Niebieskie Karty” każdy mężczyzna wobec którego istnieje podejrzenie, że używa przemocy w relacji z kobietą został poinformowany o programie. 11 mężczyzn zostało skierowanych do udziału w zajęciach. 1 osoba ukończyła program.

W ramach Procedury „Niebieskie Karty” (w 78 przypadkach) Zespół realizował zadania:

a) Wszczywał postępowania w procedurze (gdy wpłynęła „Niebieska Karta” A do przewodniczącego). Do 3 dni od daty otrzymania informacji członkowie Zespołu, byli zaznajamiani z aktami sprawy i przygotowywali działania w ramach swoich zadań i kompetencji służb, których są przedstawicielami.

b) Przypadek każdej rodziny był omawiany i analizowany na spotkaniu Zespołu i Grup Roboczych, gdzie opracowywano wytyczne do dalszych prac z rodziną, określając zadania dla poszczególnych służb zgodnie z możliwościami i kompetencjami.

Na przełomie marca i kwietnia 2020 roku Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie otrzymały z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz od Rady Superwizorów w Zakresie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wskazówki dotyczące wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie w czasie epidemii. Według tych wskazówek były prowadzone czynności związane z procedurą „Niebieskie Karty” oraz obsługą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie i Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Według powyższych wytycznych spotkania Zespołu i Grup Roboczych odbywały się za pośrednictwem alternatywnych środków komunikacyjnych. Każdy przypadek miał swoją dokumentację, gromadzoną w odrębnej teczce, przechowywaną w dokumentacji Zespołu (zgodnie z przepisami RODO i przepisami kancelaryjnymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej).

c) Kontaktowano się i zapraszano na rozmowę osoby, co do których istniało podejrzenie, że są ofiarami przemocy. W trakcie spotkań omawiano aktualną sytuację i potrzeby tych

osób - „Niebieska Karta” C. Przedstawiano tym osobom możliwości uzyskania pomocy - „Niebieska Karta” B, opracowano plan pomocy i poprawy sytuacji w rodzinie. Od marca 2020 roku, zgodnie z Zarządzeniem Kierownika Ośrodka, ograniczono kontakt bezpośredni na rzecz rozmów telefonicznych, w szczególnych przypadkach spotkania i wizyty w środowisku były nadal kontynuowane z zachowaniem reżimu sanitarnego. Każdej osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest ofiarą przemocy zaproponowano pomoc psychologiczną, prawną, socjalną w zakresie zależnym od potrzeb i chęci tych osób. Z osobami, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie przeprowadzano rozmowę - „Niebieska Karta” D, celem omówienia sytuacji i dalszych planów pomocy ze wskazaniem udziału w programach korekcyjnych, terapeutycznych (głównie terapii uzależnień i pomocy psychologicznej). Rozmowy te miały zarówno charakter terapeutyczny jak i wspierający.

d) Prowadzono bieżące konsultacje, podejmowano wspólne działania celem sprawniejszego pomagania i monitorowania prowadzonych działań, potrzebnych do ewaluacji założonych planów pomocy.

10) Zespół kontynuował zadania wynikające z działań podejmowanych w rodzinach, w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które wpłynęły do Zespołu w 2019 roku. W 2020 roku ogólna liczba postępowań z użyciem procedury „Niebieskie Karty” wynosiła 78 czynnych przypadków, obejmujących lata 2019 - 2020.

W 2020 roku łącznie zakończono 47 procedur „Niebieskie Karty” z lat 2019- 2020, z czego 21 wszczętych w 2020 roku.